

Vuoden 2024 talousarvion raami

KH 29.05.2023 § 200
243/02.02.00/2023

Valmistelija talousjohtaja, oto. hallintojohtaja

Vuoden 2024 talousarvion raamia on käsitelty valtuustoseminaarissa 26.5.2023.

Lähtökohdat raamin valmisteluun

Virtain kaupungin tilinpäätös 2022 oli 3,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja 2,8 miljoonaa euroa positiivinen. Hyvään tulokseen vaikutti etenkin merkittävästi ennakoitua korkeampina toteutuneet verotulot, mutta myös käyttötalous toteutui kokonaisuutena hieman sekä alkuperäistä että muutettua talousarviota alhaisempana. Talousarvio 2023 on 374 000 euroa ylijäämäinen. Alkuvuoden aikana ei ole tehty käyttötalouteen kohdistuvia määrärahamuutoksia. Osavuosikatsauksen 30.4.2023 yhteydessä laaditun tulosennusteen mukaan vuoden 2023 tulos olisi noin 0,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Merkittävin tekijä ylijäämäisen ennusteen taustalla on talousarviota korkeampi verotuloennuste sekä talousarviota korkeammat valtionosuudet. Virtain kaupungin talous on hyvässä kunnossa lähdeittäessä laatimaan talousarviota muutosten vuodelle 2024.

Käyttötalouden raami

Vuodelle 2024 ei ole suunnitteilla merkittäviä organisatorisia tai toiminnallisia muutoksia. Hallinto- ja elinvoimaosastolla muutosta tuo Keiturin Sote Oy:lle ja Pirkanmaan hyvinvointialueelle tuotettavien palveluiden päättymisen loppuvuonna 2023. Muutokset koskevat erityisesti talous- ja tietohallintoa. Myös vuonna 2025 voimaan tulevaan TE24 -uudistukseen valmistautuminen vaatii resurssointia.

Epävarmuutta raamin laatimiseen tuo useat seikat. Raamia laadittaessa hallitusneuvottelut ovat kesken eikä tulevan hallitusohjelman vaikutuksista kunnille ole vielä tietoa. Hyvinvointialueille siirrettävään rahoitukseen liittyvät lopulliset laskelmat valmistuvat kesän aikana. Siirtolaskelmien päivityksellä tulee olemaan vaikutusta myös kuntien valtionosuuksiin vuonna 2024 ja siitä eteenpäin. Kunta-alan palkkaratkaisuun tuli vielä muutosta vuonna 2023 muiden alojen ratkaisujen myötä ja palkankorotukset nousivat aiemmasta tasosta sekä vuoden 2023 että 2024 osalta. Myös viimeaikainen kustannusten nousu tuo epävarmuutta suunnitteluun. Tosin vuodelle 2024 inflaation odotetaan olevan huomattavasti vuotta 2023 alhaisempi. Raamissa on huomioitu henkilöstökulujen osalta keskimäärin 6,9 %:n kasvu verrattuna vuoden 2023 henkilöstökuluihin palkankorotusten kompensoimiseksi. Tässä on huomioitu talousarviossa 2023 tehdyt varaukset palkankorotuksiin. Lisäksi on huomioitu Keiturin Sote Oy:lle ja Pirkanmaan hyvinvointialueelle tuotettavien palvelujen päättymisen vuoden 2023 jälkeen. Viime vuosien tapaan raami on laadittu pelkästään ulkoisten erien osalta. Raamissa on huomioitu kuitenkin Liikelaitos Marttiselle annettavat avustukset. Raamin pohjana ovat taloussuunnitelman 2024 ulkoiset erät. Raamissa on myös esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus siirretty toiminnan organisointitavan mukaisesti varhaiskasvatuksen raamista opetustoimeen.

Raamin valtionosuusennuste perustuu huhtikuussa päivitettyihin Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laatimiin ennusteisiin, joissa on

huomioitu hyvinvointialueille siirtyvä rahoitus tilinpäätöksen 2021 ja tilinpäätösarvion 2022 mukaisin tiedoin. Siirtolaskelmat päivitetään seuraavan kerran kesällä 2023, kun kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstietojen raportointi valmistuu. Tällä päivityksellä saattaa olla merkittäviäkin vaikutuksia kuntakohtaisiin valtionosuusennusteisiin. Verotuloennuste perustuu vuoden 2023 veroprosentteihin. Myös kunnallisveroon on mahdollista tehdä muutoksia vuodelle 2024 edellisvuodesta poiketen. Kokonaisuutena verorahoituksen ennuste on tällä hetkellä hieman korkeampi kuin taloussuunnitelmassa 2024 ennakoitiin.

Taloudellista painetta talousarvioraamiin tuo erityisesti edellä mainittu henkilöstökulujen nousu sekä epävarmuus valtionosuuksista sekä talouden yleisestä kehityksestä.

Seuraavat oletukset sisältyvät raamiin:

- Henkilöstökulut nousevat keskimäärin 6,9 % talousarvioon 2023 verrattuna.
- Elinvoimapaketin toimepiteitä jatketaan, ml. maksuton varhaiskasvatus
- Tietohallinnon ja taloushallinnon palvelujen tuottaminen hyvinvointialueen/Keiturin Sote Oy:n tarpeisiin päättyy vuoden 2023 lopulla
- Varautuminen TE24 -uudistukseen
- Verotulot ja valtionosuudet on huomioitu Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti.

Raami on jaettu osastoittain ulkoisiksi toimintakatteiksi seuraavasti:

Ulkoinen	TP2022	TA2023	Raami	
			2024	vs. TA2023
KAUPUNGINVALTUUSTO	-52 072	-62 800	-62 800	0
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-23 287	-26 843	-27 000	-157
HALLINTO- JA	-2 860		-3 432	-118
ELINVOIMAOSASTO	523	-3 313 099	000	901
KESKUSVAALILAUTAKUNT				
A	-3 511	-15 870	-18 000	-2 130
SIVISTYSLAUTAKUNTA,	-5 916		-6 716	-398
Opetus	850	-6 317 341	000	659
SIVISTYSLAUTAKUNTA,				
Varhaiskasvatus ja vapaa-	-2 822		-2 967	-105
aika	718	-2 861 172	000	828
HYVINVOINTILAUTAKUNT				
A	-449 229	-657 742	-674 000	-16 258
			-1 164	
MERIKANTO-OPISTO	-921 149	-1 069 722	000	-94 278
TEKNISTEN PALVELUIDEN	-5 259		-3 351	-200
LAUTAKUNTA	467	-3 150 704	000	296
	-18 308	-17 475	-18 411	-936
Yhteensä	807	293	800	507

Vuoden 2022 luvut esitetty vuoden 2023 ryhmittelyllä

Lisäksi Liikelaitos Marttiselle asetetaan +10.000 euron ylijäämätavoite.

Toimielinkohtainen raami johtaa yhdessä verotulo- ja valtionosuusennusteiden sekä muiden erien kanssa -216.530 euroa

negatiiviseen tulokseen ennen tilinpäätössiirtoja sekä 7.427 euron ylijäämään.

Pohjaehdotus vuoden 2024 raamista on oheismateriaalina.

Investointien raami

Investointien raami vuodelle 2024 on nettona noin 5,5 miljoonaa euroa perustuen taloussuunnitelmaan 2024. Taloussuunnitelmaan verrattuna hallinto- ja elinvoimaosaston raamiin varatuista kaukolämpölaitoksen investoinneista on siirretty 1,3 miljoonaa euroa teknisten palveluiden lautakunnan raamiin Merikanto-opiston korjausten toteuttamiseksi, koska kaukolämpölaitoksen investoinnit eivät ole toteutumassa suunnitellusti. Teknisten palveluiden lautakunnan raamiin sisältyy edelleen Keiturinpuiston peruskorjaukseen varattu 2,5 miljoonaa euroa, jonka toteutumismallista on käytävä vielä keskusteluja hyvinvointialueen kanssa. Osastot kuitenkin harkitsevat valmistelun edetessä tarkemmin mihin kohteisiin investointimääräraha kohdennetaan.

Raamin investointitaso edellyttää vuosikatteen toteutuessa laskennallisesti noin 2,0 miljoonan euron lisälainanottoa. Lainamäärään vaikuttaa kuitenkin myös kuluvan vuoden tulorahoituksen ja investointien toteutuminen sekä mahdollinen kertyvä rahoituspuskuri. Vuoden 2023 aikana lisälainanottoa ei ole suunniteltu. Lainakanta asukasta kohden oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 2732 euroa/asukas, mikä on hieman koko maan keskiarvoa (3359 euroa/asukas) alhaisempi. Vuoden 2024 lopussa lainakanta olisi arviolta 2175 euroa/asukas. Suunnitelma investoinneista, lainatarve sekä laskelma asukaskohtaisesta lainamäärästä ovat oheismateriaalina.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Viitanen Henna
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2024 käyttötalouden ja investointien raamin talousarvion 2024 valmistelun pohjaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti keskustelun jälkeen.
Lisätietoja	Talousjohtaja, oto. hallintojohtaja Kaisa Jaatinen, puh. 044 715 1221, sähköposti: etunimi.sukunimi@virrat.fi
Jakelu	Valtuusto